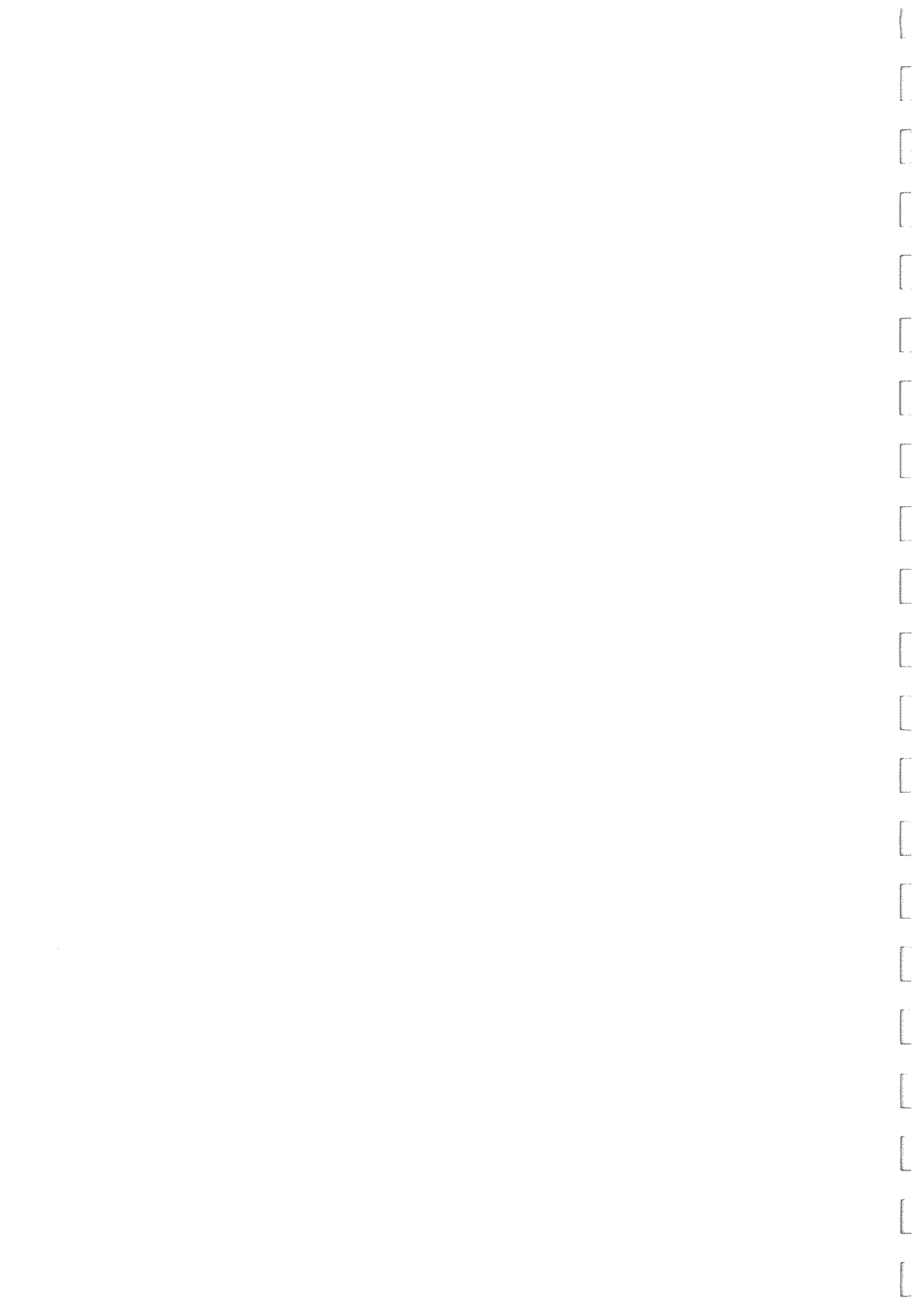

ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d.

Zenica

Godišnji izvještaj za 2022. godinu

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Godišnji izvještaj o poslovanju za 2022. godinu	1 – 4
Odgovornost za finansijske izvještaje	5
Izvještaj nezavisnog revizora	6 – 9
Izvještaj o ukupnom rezultatu	10
Izvještaj o finansijskom položaju	11
Izvještaj o promjenama na kapitalu	12
Izvještaj o novčanim tokovima	13
Napomene uz finansijske izvještaje	14 – 34

Godišnji izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Tržište Bosne i Hercegovine (BiH) u 2022. godini suočilo se sa značajnim izazovima. Negativni utjecaj rata u Ukrajini podstaknuo je poremećaj u lancu snabdijevanja što je snažno uticalo na veliku inflaciju i loše se odrazio na domaću potrošnju i vanjsku potražnju, dok domaće političke napetosti su otežavale provođenje ekonomske politike i reformi. Godina je protekla u nestabilnom političkom okruženju, prije svega prouzrokovano ratom u Ukrajini, kao i kampanjama za opšte izbore koji su održani u oktobru '22. i nakon toga formiranja vlasti na svim nivoima u BiH.

Naš poslovni proces je uspio održati kontinuitet. Jedan od razloga je taj što je ZIM d.d. Zenica dugo godina razvijala i unapređivala vlastitu otkupnu bazu mlijeka tako da imamo oko 500 kooperanata koji su lojalni, dugogodišnji saradnici. Aktivnosti Društva sprovedene u 2022. godini su dokaz poslovanja baziranog na principima optimalnog poslovnog procesa i ušteda, prvenstveno kroz kontinuirano smanjenje potrošnje u svim segmentima obavljanja poslovne djelatnosti, pri tome ne zanemarujući težnju ka ostvarenju postavljenih ciljeva.

ZNAČAJNI DOGAĐAJI NASTALI U PERIODU OD ZAVRŠETKA POSLOVNE GODINE DO DATUMA PREDAJE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA I INFORMACIJA O OSNOVNIM PROCESIMA U DRUŠTVU

Događaje koji su nastali u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskog izvještaja prikazani su u napomeni 27. finansijskog izvještaja.

PLAN I PROCJENA BUDUĆEG RAZVOJA

Planom poslovanja predviđeno je da Društvo u planskom periodu usmjeri svoje aktivnosti na proizvodnju kvalitetnog proizvoda, plasman na postojećim i novim tržištima, unaprjeđenje proizvodnje i podizanje efikasnosti uz očuvanje okoliša, te energetske efikasnost koja omogućava više načina da se Društvo jednostavnije nosi sa konkurencijom koja se pojavljuje na regionalnom tržištu.

Uzimajući u obzir realizovani prihod u prethodnom periodu (2022. godina), Društvo u 2023. godini planira ostvarenje rasta ukupnih prihoda za 14,20 %. Najveći rast ukupnih prihoda planiran je na prihodima od prodaje gotovih proizvoda. Navjeći fokus prodaje organizacije će biti na vraćanju izgubljenih prometa na mlijeku, vraćanje prometa na namazima/kremu i uz uspostavljanje konkurentne cijene vraćanje prometa na maslacu, mileramu i pavlaci. Prioritet će također biti na maksimalnom iskorištavanju dobrih trendova na siru, sirutci i jogurtu. Sve ovo planiramo ostvariti kroz povećanje efikasnosti, prije svega prodajno-logističkog tima kroz uvođenje performance managementa – KPI, kroz maksimalnu upotrebu Optimus aplikacija, povećanju distribucije sa fokusom na Sarajevo i Tuzlu, te kroz ostvarivanje i unaprjeđenje saradnje sa novim i postojećim pod-distributerima, na postojećim i novim tržištima u BiH

Planom poslovanja planirano je i svesti na minimum sve rizike poslovanja sa sljedećim aktivnostima:

- prijemom radnika na ključne kritične tačke, te adekvatnom zamjenom izvršilaca koji odlaze zbog smjene generacija, spriječiti gubitak kontinuiteta rada;
- radom na projektu rješenja sistema za zbrinjavanje otpadnih voda
- investiranjem u sektoru distribucije i otkupa mlijeka širiti portfolio te time pratiti trend prodaje.
- Sigurna i pouzdana proizvodnja u skladu sa standardima kvaliteta, te zaštite okoline

NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI NA ISTRAŽIVANJU I RAZVOJU

ZIM d.d. Zenica tokom 2022. godine radila je na istraživanju tržišta za potrebe lansiranja novih proizvoda kao što su voćni jogurti, pakovani bijeli tvrdi sir u salamuri, i dr. Nažalost niti jedan novi proizvod nije lansiran, prvenstveno zbog turbulencija na tržištu i nedovoljnog prodajnog, kao i organizacionog kapaciteta.

INFORMACIJE O OTKUPU VLASTITIH DIONICA

U toku 2022. godine nije bilo sticanja vlastitih dionica niti udjela.

INFORMACIJE O POSLOVNIM SEGMENTIMA

U toku 2022. godine nema posebnih poslovnih segmenata.

MJERE NA ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE

Kontinuirano težimo pronalaženju inovativnih načina smanjenja potrošnje energije, uklanjanje otpada da bismo na najmanju moguću mjeru sveli naš uticaj na životnu okolinu i stvorili održiv razvoj. Sistem održivog upravljanja životnom okolinom temelji se na dobro promišljenoj i ekonomičnoj upotrebi prirodnih izvora, koristeći ekološki prihvatljivije tehnologije u proizvodnji, smanjenje otpada i manjoj potrošnji energije i vode.

Redovno se vrši selekcija otpada i zbrinjavanje preko ovlaštenih operatera za zbrinjavanje tih vrsta otpada.

CILJEVI I POLITIKE TE IZLOŽENOST RIZICIMA

Upravljanje finansijskim rizicima u Društvu je usmjereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum. Služba za računovodstvo i Služba za finansije Društva pruža usluge operacijama, koordinira pristup domaćem finansijskom tržištu, nadzire i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na operacije Društva kroz interne izvještaje o riziku, koji analiziraju izloženost prema stepenu i veličini rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući rizik promjene cijena, valutni rizik i kamatni rizik), kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Tržišni rizik

Rizik promjene cijena

Društvo je izloženo riziku promjene cijena osnovnih ulaznih inputa. Rizik promjene cijena prvenstveno se odnosi na cijene: osnovnih sirovina (sirovo mlijeko i kulture), goriva, električne energije, ambalaže, ostalih sirovina za proces proizvodnje.

Upravljanje valutnim rizikom

Konvertibilna marka (KM) vezana za EUR, Društvo nije izloženo riziku promjena EUR kursa.

Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo trenutno nije izloženo kamatnom riziku budući da ne pozajmljuje sredstva po fiksnim i po promjenjivim kamatnim stopama. Društvo će pratiti izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje. Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj da optimiziraju neto rashod kamata, uz uslov da su tržišne kamatne stope na nivou koji je u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

CILJEVI I POLITIKE TE IZLOŽENOST RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik predstavlja rizik da dužnici Društva neće izmirivati svoje obaveze po osnovu finansijskih instrumenata ili ugovora, što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva.

Društvo je izloženo kreditnom riziku iz redovnog poslovanja (uglavnom po osnovu potraživanja od kupaca). Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim kupcima i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno kao sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje adekvatnog nivoa novčanih sredstava, kao i obezbjeđenje adekvatnih izvora finansiranja. Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na Upravi Društva, koja izvršava svoje obaveze u skladu sa smjernicama datim od strane Nadzornog odbora.

Služba za finansije kontinuirano prati likvidnost Društva kako bi se obezbijedilo dovoljno sredstava za potrebe poslovanja.

PRIKAZ PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Vrijednosti na kojima počiva razvoj ZIM d.d. Zenica su:

- Visokostručni obrazovani kadrovi specijalizirani za proizvodnju mlijeka i mliječnih prerađevina,
- Visoko kvalitetan bosanskohercegovački brand,
- Visoka orijentiranost prema kupcima,
- Transparentni odnosi,
- Poštivanje i predanost međunarodnim standardima,
- Poštivanje okoline i predanost čistim tehnologijama,
- Predanost usvojenom sistemu kvaliteta, njegova dogradnja i unaprjeđenje.

Osnovna načela:

- Promovisanje Politike kvaliteta i sigurnosti hrane,
- Poštivanje važećih zakonskih propisa i standarda,
- Proizvodnja kvalitetnog i sigurnog proizvoda,
- Postizanje i održavanje kvaliteta proizvoda u skladu sa standardima, kroz povećanje efektivnosti i efikasnosti,
- Kontinuirano raditi na edukaciji ljudskih resursa, racionalizaciji i koordinaciji kroz timski rad,
- Uspostavljanje sistema povratnih informacija od kupaca, sa ciljem istraživanja i analize zahtjeva i mogućnosti njihove realizacije,
- Svojim načinom rada, tehnologijom i drugim aktivnostima ne ugrožavati korisnike svojih proizvoda, radnu i životnu okolinu,
- Stalna kontrola proizvoda i procesa u pogledu higijene, dobre prakse,
- Održavanje visokog nivoa higijene osoblja, radnih prostora i opreme,
- Jačanje komunikacije i partnerski odnos svih zainteresiranih strana – vlasnika, uposlenika, dobavljača i društvenog okruženje

PRIKAZ PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA (NASTAVAK)

- Odgovornost za obezbjeđenje kvaliteta snose svi zaposleni,
- Osiguravanje pravovremenog i primjerenog osposobljavanja zaposlenih,
- Njegovanje dobre saradnje i osjećaja pripadnosti preduzeću, u kojem svi zaposleni razumiju svoje zadatke, ovlaštenja i odgovornosti,
- Timski rad i lojalnost preduzeću je odlika zaposlenih u ZIM d.d. Zenica.

Bitno je naglasiti da svi dioničari imaju ravnopravni položaj, neovisno o broju dionica kojima raspolažu, državi, te drugim osobinama. Svi dioničari imaju pravo na obavještenost i svi dokumenti su dostupni na uvid. Uprava društva redovno podnosi izvještaje AS Holdingu i vrši se kvartalno preispitivanje upravljanja. Interna kontrola provjerava poštivanje propisa, smjernica i uputa

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava je dužna da sastavlja i podnosi računovodstvene izvještaje za svaki finansijski period u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, a koji pružaju istinit i fer pregled stanja i rezultate poslovanja Zim dd Zenica ("Društvo") za navedeni period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima. Iz tog razloga Uprava i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Društva i rezultat poslovanja. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Društva,

Jasmin Kukuljac, direktor

ZENIČKA INDUSTRIJA MLJEKA d.d. Zenica

Kanal br. 32

72000 Zenica

Bosna i Hercegovina

23. juni 2023. godine

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d. Zenica:

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja ZENIČKE INDUSTRIJE MLIJEKA d.d. Zenica (u daljnjem tekstu: "Društvo"), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2022. godine, izvještaj o ukupnom rezultatu, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, i napomena uz finansijske izvještaje, uključujući i sažeti prikaz značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2022. godine, i njegovu finansijsku uspješnost te njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju nezavisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Društva u skladu s Međunarodnim Kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja, koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i prodaje robe

Operativni prihodi Društva se sastoje od prihoda od prodaje gotovih proizvoda i prodaje robe. U skladu sa informacijama objavljenim u Napomeni 5., Društvo je u finansijskoj godini ostvarilo ukupne prihode od prodaje, (umanjene za odobrene rabate) u ukupnom iznosu od 9.256.163 KM (2021. godine: 8.633.722 KM). Društvo se bavi proizvodnjom i prodajom mlijeka i mliječnih prerađevina. Zbog velike materijalne značajnosti i identifikovanih rizika u vezi postojanja i tačnosti evidentiranih prihoda, našu pažnju smo usmjerili na ovo područje.

Pogledati Napomenu 3. Pregled temeljnih računovodstvenih politika - priznavanje prihoda i Napomenu 5. Prihodi iz ugovora s kupcima.

MAKING AN
IMPACT THAT
MATTERS

since 1845

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata (zajednički „organizacija Deloitte“). DTTL („Deloitte Global“) i svaki njegov član i njegovi povezani subjekti su pravno odvojeni i samostalni subjekti, koji se ne mogu međusobno obavezivati na određene radnje u odnosu na treće strane. DTTL i svi njegovi povezani subjekti odgovorni su isključivo za vlastita, a ne međusobna, djela i propuste. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/ba/o-nama. Deloitte je vodeći globalni pružatelj usluga revizije i savjetovanja, finansijskog savjetovanja, savjetovanja u području upravljanja rizicima te poreznih i povezanih usluga. Naša globalno povezana mreža članova i povezanih subjekata u preko 150 zemalja i teritorija (zajednički „organizacija Deloitte“) pruža svoje usluge četirima od pet poslovnih subjekata uvrštenih u popis 500 vodećih društava prema izboru časopisa „Fortune“ (Fortune Global 500®). Saznajte više o načinu na koji oko 415 000 Deloitteovih stručnjaka daje svoj bitan doprinos na linku www.deloitte.com. U Bosni i Hercegovini usluge pružaju Deloitte d.o.o. Sarajevo i Deloitte Tax & Accounting Services d.o.o. sa svojim podružnicama Deloitte d.o.o. Sarajevo – Podružnica Banja Luka i Deloitte Tax & Accounting Services d.o.o. – Podružnica Banja Luka pod zajedničkim nazivom „Deloitte Bosna i Hercegovina“, subjekti povezani pod krovnom društvom Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Bosna i Hercegovina je među vodećim pružiocima profesionalnih usluga u zemlji, koje obuhvataju usluge revizije i savjetovanja, poslovnog savjetovanja, finansijskog savjetovanja, savjetovanja u području upravljanja rizicima te porezne i povezane usluge koje pruža više od 160 domaćih i specijaliziranih inostranih stručnjaka.

© 2023. Za informacije, molimo kontaktirajte Deloitte Bosna i Hercegovina.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije

Naš revizijski pristup je obuhvatio testiranje kontrola kao i primjenu različitih dokaznih postupaka u cilju dobijanja dokaza, o nastanku prihoda i pravovremenom priznavanju istih na osnovu već ugovorenih uvjeta prodaje te dokumenata koji potvrđuju isporuku proizvoda i robe krajnjim kupcima.

Ocijenili smo dizajn i implementaciju te testirali operativnu efikasnost onih kontrola koje smo identificirali kao relevantne za naše dokazne postupke u testiranju prihoda od prodaje. Koristeći statističke metode odabira stavki za testiranje i prikupljanje revizijskih dokaza, naš pristup je obuhvatio i primjenu dokaznih postupaka u vidu testova detalja transakcija. Posebnu pažnju smo posvetili testiranju pojedinačnih transakcija koje se događaju neposredno prije ili poslije kraja godine.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u Godišnji izvještaj, ali ne uključuju finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne pokriva ostale informacije.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i pritom razmotriti da li su ostale informacije značajno proturječne s finansijskim izvještajima ili našim znanjem stečenim tokom revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešno prikazanim. U vezi s Izvještajem Uprave i Pravilima korporativnog upravljanja, koji su uključeni u Godišnji izvještaj, izvršili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Zakon o računovodstvu i reviziji"). Ti postupci uključuju ispitivanje da li Izvještaj Uprave i Pravila korporativnog upravljanja uključuju potrebne objave kako je propisano članovima 42. i 43. Zakona o računovodstvu i reviziji.

Na osnovu postupaka izvršenih tokom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnosti procijeniti, izvještavamo sljedeće:

- 1) Informacije uključene u ostale informacije su konzistentne, u svim značajnim odrednicama, sa priloženim finansijskim izvještajima.
- 2) Izvještaj Uprave je pripremljen, u svim značajnim odrednicama, u skladu s članom 42. Zakona o računovodstvu i reviziji.
- 3) Pravila korporativnog upravljanja su pripremljena, u svim značajnim odrednicama, u skladu s članom 43. Zakona o računovodstvu i reviziji.

Na osnovu poznavanja i razumijevanja Društva i njegovog okruženja, koje smo stekli tokom naše revizije finansijskih izvještaja, nismo ustanovili nikakve materijalno pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorovom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba izvijestiti u našem izvještaju neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Partner u reviziji odgovoran za angažman koji rezultira ovim izvještajem je Belma Istenić.

Yuri Sidorovich, prokurista

Deloitte d.o.o.

Zmaja od Bosne 12c

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

23. juni 2023. godine

Belma Istenić, ovlašteni revizor

ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d. Zenica
Izveštaj o ukupnom rezultatu
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.
(Svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2022.	2021.
Prihodi iz ugovora s kupcima	5	9.256.163	8.633.722
Ostali prihodi i dobici	6	539.721	331.818
Ukupno prihodi		9.795.884	8.965.540
Nabavna vrijednost prodate robe	7	221.001	246.754
Promjene u zalihama gotovoih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku, neto	7	(213.903)	100.713
Troškovi sirovina i materijala	7	5.609.720	5.080.776
Troškovi energije i goriva	7	644.390	521.896
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	7	1.657.109	1.597.670
Amortizacija	10,11	256.628	253.500
Troškovi primljenih usluga	7	363.290	399.255
Ostali poslovni rashodi i troškovi	7	264.943	282.021
Ostali rashodi i gubici	8	38.929	157.082
Ukupno rashodi		8.842.107	8.639.667
Dobit prije oporezivanja		953.777	325.873
Porez na dobit	9	95.378	32.587
NETO DOBIT		858.399	293.286
IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU			
Ostali ukupni rezultat		-	-
UKUPNI REZULTAT		858.399	293.286

ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d. Zenica
Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembra 2022. godine

(Svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
IMOVINA			
Dugoročna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	10	2.623.346	2.559.304
Nematerijalna imovina	11	87.033	103.589
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	12a	29.999	54.397
Ostala imovina i potraživanja	12b	7.244	9.658
		2.747.622	2.726.948
Kratkoročna imovina			
Zalihe	13	682.676	385.758
Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		88.280	88.280
Potraživanja od kupaca	14	1.532.049	1.127.452
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	16	3.381.563	3.438.313
Novac i novčani ekvivalenti	15	657.052	183.015
Akontacije poreza na dobit		36.026	62.903
Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja		134.501	105.426
		6.512.147	5.391.147
UKUPNA IMOVINA		9.259.769	8.118.095
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital i rezerve			
Vlasnički kapital	17	2.790.160	2.790.160
Rezerve		2.226.474	2.226.474
Dobit		2.802.143	1.953.153
UKUPNO KAPITAL		7.818.777	6.969.787
OBAVEZE			
Dugoročne obaveze			
Odgođeni prihod		19.592	46.366
		19.592	46.366
Kratkoročne obaveze			
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	18	1.047.790	754.856
Odgođeni prihod		32.531	38.165
Obaveze za porez na dobit		95.377	32.587
Ostale obaveze uključujući i razgraničenja	18	245.702	276.334
		1.421.400	1.101.942
UKUPNO OBAVEZE		1.440.992	1.148.308
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		9.259.769	8.118.095

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Društva dana 23. juna 2023. godine:

Jasmin Kukuljac

Direktor

ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d. Zenica
Izvještaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Vlasnički kapital	Zakonske i statutarne rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na 31. decembar 2020.	<u>2.790.160</u>	<u>2.226.474</u>	<u>1.646.659</u>	<u>6.663.293</u>
Neto dobit	-	-	293.286	293.286
Ostala usklađenja	-	-	13.208	13.208
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	<i>306.494</i>	<i>306.494</i>
Stanje na 31. decembar 2021.	<u>2.790.160</u>	<u>2.226.474</u>	<u>1.953.153</u>	<u>6.969.787</u>
Neto dobit	-	-	858.399	858.399
Ostala usklađenja	-	-	(9.409)	(9.409)
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	<i>848.990</i>	<i>848.990</i>
Stanje na 31. decembar 2022.	<u>2.790.160</u>	<u>2.226.474</u>	<u>2.802.143</u>	<u>7.818.777</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d. Zenica
Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.
(Svi iznosi izraženi su u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2022.	2021.
GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Prilivi od kupaca		8.487.716	8.237.556
Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenima		(1.582.401)	(1.569.862)
Odlivi po osnovu plaćanja dobavljačima, po osnovu poslovnih aktivnosti		(7.720.840)	(7.303.896)
Odlivi po osnovu ostalih troškova, nastalih po osnovu poslovnih aktivnosti		(910.453)	(986.630)
Odlivi po osnovu plaćanja poreza na dobit		(78.023)	(130.406)
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti		2.536.416	2.534.279
Neto gotovinski tok koji je generisan/korišten u poslovnim aktivnostima		732.415	781.041
GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme		(360.869)	(42.246)
Primljena kamata i prihod od finansijskog najma		83.970	74.515
Neto gotovinski tok koji je generisan/korišten u ulagačkim aktivnostima		(276.899)	32.269
GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
Isplaćene dividende		(1.480)	(360)
Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti		1.357.226	2.272.869
Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti		(1.337.225)	(2.950.000)
Neto gotovinski tok koji je generisan/korišten u finansijskim aktivnostima		18.521	(677.491)
Neto povećanje / smanjenje gotovine i gotovinskih ekvivalenata		474.037	58.922
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	16	183.015	124.093
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda	16	657.052	183.015

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d. Zenica

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi izraženi su u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d. Zenica ("Društvo") je dioničko društvo osnovano u Federaciji Bosne i Hercegovine dana 29. novembra 1959. godine.

Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja, prerada i promet mlijeka i mliječnih prerađevina. Registrovana adresa Društva je Kanal broj 32, Zenica.

Na dan 31. decembra 2022. godine, Društvo je zapošljavalo 74 radnika (2021.: 77 radnika).

Krajnji vlasnik Društva je AS Holding d.o.o. Jelah – Tešanj. Konsolidovani finansijski izvještaji AS Grupacije mogu se naći na adresi: Industrijska zona „Ekonomija“ bb, Jelah, Tešanj.

Uprava

Jasmin Kukuljac	Direktor (od 1.3.2023)
Sanel Čeljo	Direktor (do 28.2.2023)

Nadzorni odbor

Madžid Avdagić	Predsjednik
Rusmir Hrvic	Član
Amer Bektaš	Član

Odbor za reviziju

Adem Hubjer	Predsjednik
Amela Semić	Član
Irma Huseinbašić	Član

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA

2.1. Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom periodu

Sljedeće izmjene postojećih standarda koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), a koji su objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika Federacije Bosne i Hercegovine, stupaju na snagu za tekuće izvještajno razdoblje:

- Izmjene MSFI-ja 3 "Poslovne kombinacije" – Upućivanje na konceptualni okvir s izmjenama MSFI-ja 3 (koje stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2022. ili nakon tog datuma).
- Izmjene MRS-a 37 "Odredbe, potencijalne obveze i nepredviđena imovina" – Štetni ugovori – Trošak ispunjenja ugovora (koji stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2022. ili nakon tog datuma).
- Izmjene različitih standarda zbog "Poboljšanja MSFI-ja (ciklus 2018. – 2020.)" koje proizlaze iz godišnjeg projekta poboljšanja MSFI-ja (MSFI 1, MSFI 9 i MRS-a 41) prvenstveno s ciljem uklanjanja nedosljednosti i pojašnjenja teksta (Izmjene MSFI-ja 1, MSFI-ja 9 i MRS-a 41 stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2022. ili nakon tog datuma).
- Izmjene MSFI 16 „Najmovi“ – Koncesije za najam povezane s Covid-19 nakon 30. juna 2021. godine, objavljeno 6. februara 2022. godine (na snazi od 1. aprila 2021. godine za finansijske godine koje počinju na ili nakon 1. januara 2021.).

Usvajanje ovih novih standarda, izmjene postojećih standarda i tumačenje nisu doveli do značajnih promjena u finansijskim izvještajima Društva.

ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d. Zenica
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi izraženi su u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan odobrenja tih finansijskih izvještaja bili su objavljeni sljedeći novi standard i izmjene postojećih standarda, ali još nisu stupili na snagu:

- MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" uključujući izmjene MSFI-ja 17 izdane 25. juna 2020. i izmjene MSFI-ja 17 "Početna primjena MSFI-ja 17 i MSFI-ja 9" izdane 9. decembra 2021. godine (stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2026. ili nakon tog datuma).
- Izmjene MSFI 4 „Ugovori o osiguranju” – Produženje privremenog izuzeća od primjene MSFI 9, objavljeno u 6. februaru 2022. godine (datum isteka privremenog izuzeća od MSFI 9 produženo je sa 1. januara 2021. na godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.).
- Izmjene MRS-a 1 "Prezentiranje finansijskih izvještaja" - Klasifikacija obveza kao tekućih ili dugotrajnih (koje stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2023. ili nakon tog datuma).
- Izmjene MRS-a 1 "Predstavljanje finansijskih izvještaja" - Objavljivanje računovodstvenih politika (koje stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2023. ili nakon tog datuma).
- Izmjene MRS-a 8 "Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogrešaka" – Definicija računovodstvenih procjena (koje stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2023. ili nakon tog datuma).
- Izmjene i dopune MSFI 9 „Finansijski instrumenti”, MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje”, MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Objavljivanja”, MSFI 4 „Ugovori o osiguranju” i MSFI 16 „Najmovi” – Reforma referentne kamatne stope – Faza 2 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021.), a koji je objavljen 10. februara 2023. godine, te primjena teče od datuma objave.
- Izmjene MRS-a 1 "Prezentacija finansijskih izvještaja" - Dugoročne obveze sa sporazumima (koje stupaju na snagu za godišnja razdoblja koja počinju 1. januara 2024. ili nakon tog datuma).
- Izmjene MRS-a 12 "Porez na dohodak" – Odgođeni porez povezan s imovinom i obvezama koji proizlazi iz jedne transakcije (koja stupa na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2023. ili nakon tog datuma).
- Izmjene MSFI-ja 16 "Najmovi" - Obveza najma u prodaji i najmu (koja stupa na snagu za godišnja razdoblja koja počinju 1. januara 2024. ili nakon tog datuma).

Društvo je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Društvo predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zakonski okvir finansijskog izvještavanja uključuje Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH ("Službene novine FBiH", broj 15/21) i računovodstvene standarde koji se primjenjuju u FBiH, a koji su objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih radnika i koji su primjenjivi za finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

Priloženi finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu formama koje su propisane Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva („Službene novine FBiH“, broj 81/21 i 102/22).

Reklasifikacije

Društvo je izvršilo određene reklasifikacije u odnosu na finansijske izvještaje prethodne godine kako bi se uskladilo sa novim obaveznim obrascima koji su propisani Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva („Službene novine FBiH“, broj 81/21 i 102/22). Ove izmjene nisu imale materijalan efekat na prethodno objavljene finansijske izvještaje.

Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Društvo biti sposobno realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Osnova prezentiranja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene nekretnine i finansijske instrumente koji se mjere po revalorizovanim iznosima ili po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Društva. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje usluga se priznaje po izvršenju istih.

Subjekt treba obračunati ugovor s kupcem samo onda kada su ispunjeni svi kriteriji navedeni u nastavku:

- (a) strane u ugovoru su odobrile ugovor (pismeno, usmeno, ili u skladu sa drugom uobičajenom poslovnom praksom) i obvezale su se da će izvršiti svoje odnosne obaveze;
- (b) subjekt može identificirati prava svake strane u pogledu robe ili usluga koje se prenose;
- (c) subjekt može identificirati uslove plaćanja za robu ili usluge koje se prenose;
- (d) ugovor je komercijalnog sadržaja (odnosno, očekuje se da će, kao rezultat ugovora, doći do promjene rizika, vremenskog okvira ili iznosa budućih novčanih tokova subjekta); i
- (e) subjekt će vjerovatno naplatiti naknadu na koju će imati pravo u zamjenu za robe ili usluge koje će se prenijeti kupcu. Prilikom ocjenjivanja vjerovatnoće naplate određenog iznosa naknade, subjekt treba uzeti u obzir samo sposobnost i namjeru kupca da plati taj iznos naknade po dospeljeću. Iznos naknade na koji će subjekt imati pravo može biti niži od cijene navedene u ugovoru ako je naknada promjenjiva zato što subjekt može kupcu ponuditi popust na cijenu.

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u bilans uspjeha perioda.

Naknade zaposlenim

U ime svojih zaposlenih, Društvo plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Društvo plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine, na federalnom i kantonalnom nivou. Nadalje, topli obrok, prevoz na / sa posla i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine za odlazak u penziju

U skladu sa lokalnim zakonima, Društvo isplaćuje otpremninu za odlazak u penziju u iznosu od minimalno 3 prosječne plate Federacije Bosne i Hercegovine koje su isplaćene u zadnjih šest mjeseci, u zavisnosti šta je za zaposlenika povoljnije. Društvo priznaje ove troškove onda kada su oni isplaćeni.

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabavke toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova pozajmljivanja koji su prihvatljivi za kapitalizaciju.

Svi drugi troškovi pozajmljivanja terete bilans uspjeha perioda u kojem su nastali.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Društva izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat na osnovu razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti odbitne privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine provjerava se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Društvo namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine i oprema iskazuju se po trošku umanjenom za ispravku vrijednosti i eventualno priznate gubitke uslijed umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane sa dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene, te investicijskog održavanja manjeg obima, priznaju se kao rashod kad su nastali.

Imovina u izgradnji, koje se grade u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te, za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Društva. Takva imovina se reklasifikuje na odgovarajuće kategorije nekretnina i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, kao što slijedi:

2022.

Zgrade i apartmani	3%-5%
Postrojenja i mašine	5%-20%
Alati, pogonski i kancelarijski materijal	10%-20%
Vozila	10%-20%
Kancelarijska oprema	10%-33,3%

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvataju depozite po viđenju i oročene depozite sa dospeljećem do tri mjeseca.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno o tome šta je niže. Trošak obuhvata direktne troškove nabavke (uključujući transport), troškove proizvodnje i poreza, a određuje se metodom „prvi ulaz, prvi izlaz“ (FIFO metoda) i metodom prosječnog troška, zavisno od vrste zalihe. Neto prodajna vrijednost predstavlja očekivanu prodajnu cijenu umanjenu za sve očekivane troškove proizvodnje, prodaje i distribucije.

Rezervisanja

Društvo priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Društva određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti početno se priznaju kada Društvo postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument. Finansijska imovina i obaveze se priznaju u skladu sa MSFI 9 „Finansijski instrumenti“.

Prilikom početnog priznavanja, finansijska imovina i finansijske obaveze mjere se po njihovoj fer vrijednosti uvećanoj za, u slučaju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti. Vlasnički instrumenti mjere se po fer vrijednosti primljene naknade kada ih je izdao subjekt, umanjani za pripadajuće transakcijske troškove.

Finansijska imovina

Klasifikacija i mjerenje finansijske imovine prema MSFI 9 zamjenjuje model zasnovan na pravilima u MRS-u 39 pristupom koji zasniva klasifikaciju i mjerenje na poslovnom modelu subjekta i na novčane tokove povezane sa svakim finansijskim sredstvom.

Finansijski instrumenti mjere se u dvije kategorije: amortizirani trošak i fer vrijednost. Kretanja fer vrijednosti iskazuju se u bilansu uspjeha ili ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, pod uslovom da su ispunjeni određeni kriteriji koji su navedeni u nastavku.

Dužnički instrumenti

Ako je finansijska imovina dužnički instrument, prilikom utvrđivanja njene klasifikacije treba izvršiti sljedeće procjene:

- a) Poslovni model društva za upravljanje finansijskom imovinom
- b) Ugovorne karakteristike novčanih tokova finansijske imovine

Finansijsko sredstvo treba naknadno mjeriti po amortizovanom trošku ako su ispunjenja oba sljedeća uslova:

- a) Finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine radi naplate ugovornih novčanih tokova; i
- b) Ugovorni uslovi finansijske imovine uzrokuju, na određene datume, novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata (u daljem tekstu „IPGK“) na nepodmireni iznos glavnice

Finansijsko sredstvo treba naknadno mjeriti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba sljedeća uslova:

- a) Finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj postignut i držanjem finansijske imovine radi naplate ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine; i
- b) Ugovorni uslovi finansijske imovine povećavaju na određene datume novčane tokove koji su IPGK.

Ako finansijsko sredstvo ne prođe procjenu poslovnog modela i IPGK kriterije ili opciju fer vrijednosti, ona se mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Vlasnički instrumenti

Ulaganja u vlasničke instrumente mjere se po fer vrijednosti.

Vlasnički instrumenti koji se drže radi trgovanja moraju se mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, s prihodima od dividendi koji se priznaju u bilansu uspjeha. Finansijski instrument se drži radi trgovanja ako:

- Je stečeno prvenstveno radi prodaju u bliskoj budućnosti, ili
- Pri početnom priznavanju je dio portfolija identificiranih finansijskih instrumenata kojima se upravlja na način da je imovina definisana za kratkoročno ostvarivanje dobiti, ili
- To je derivat.

ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d. Zenica
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi izraženi su u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina (nastavak)

Za sve ostale vlasničke vrijednosne papire, neopozivi izbori stupaju na snagu pri početnom priznavanju kako bi se prikazale promjene u fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, a ne bilansu uspjeha. Dividende se priznaju u bilansu uspjeha, osim ako je jasno da predstavljaju povrat dijela troška ulaganja, u kojem slučaju se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Nema ponovnog korištenja iznosa iz ostale sveobuhvatne dobiti u bilans uspjeha niti postoje bilo kakvi zahtjevi za umanjenjem vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti

Prema modelu „očekivanog gubitka“ u MSFI-ju 9, kreditni događaj (ili „okidač“ umanjenja vrijednosti) više se ne mora dogoditi prije priznavanja kreditnih gubitaka. Društvo će uvijek priznavati (najmanje) 12-mjesečne očekivane kreditne gubitke u bilansu uspjeha. Očekivani gubici za vijek trajanja priznaju se na imovini za koju postoji značajan porast kreditnog rizika nakon početnog priznavanja.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca izračunava prema „pojednostavljenom pristupu“, na osnovu očekivanog kreditnog gubitka (ECL) za vijek trajanja. Model očekivanih kreditnih gubitaka je zasnovan na kretanjima historijskih gubitaka i makroekonomskih prilagođavanja u cilju postizanja stopa očekivanih kreditnih gubitaka..

Finansijske obaveze

Određene obaveze se moraju mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. To uključuje sve derivate i vlastite obaveze društva koje klasificira kao „držanje radi trgovanja“. Finansijske obaveze koje se moraju vrednovati po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i dalje imaju sva kretanja u bilansu uspjeha. Sve ostale finansijske obaveze, kao što su posudbe, naknadno se mjere po amortizovanom trošku, korigiranom za kretanje fer vrijednosti na zaštićenim rizicima ako se primjenjuje računovodstvo zaštite fer vrijednosti.

Ako se finansijska obaveza ne mora mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, ali je društvo posebno označilo kao mjerenu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, nastale promjene u vlastitom kreditnom riziku nisu evidentirane u bilansu uspjeha ali se iskazuju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Sve ostale promjene evidentiraju se kroz bilans uspjeha.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske imovine ili finansijske obaveze i raspodjele kamata tokom relevantnog perioda.

Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontiraju procijenjeni budući novčani tokovi tokom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili finansijske obaveze. Pri izračunavanju efektivne kamatne stope, društvo procjenjuje novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uvjete finansijskog instrumenta, ali ne uzima u obzir buduće gubitke. U rijetkim slučajevima kada nije moguće pouzdano procijeniti novčane tokove ili očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta, društvo umjesto toga koristi ugovorne novčane tokove tokom cijelog ugovornog trajanja finansijskog instrumenta.

Prestanak priznavanja finansijske imovine i finansijskih obaveza

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu onda, i samo onda, kada su obaveze Društva prestale, otkazane ili ističu.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3., Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještavanja, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u Napomeni 3., Društvo preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja

Društvo koristi pojednostavljeni pristup za potraživanja od kupaca i ostala potraživanja. Prema pojednostavljenom pristupu („Simplified Approach“), Društvo nije dužno pratiti promjene u kreditnom riziku. Umanjenja su uvijek jednaka očekivanom kreditnom gubitku za cijeli životni vijek na svaki izvještajni datum, odmah po prepoznavanju.

Uprava Društva priznaje umanjene vrijednosti za potraživanja na bazi procijenjenih očekivanih gubitaka koji rezultiraju iz nemogućnosti kupaca da izmire svoje obaveze. Pri vrednovanju adekvatnosti umanjene vrijednosti za potraživanja, Uprava Društva svoju procjenu bazira na starosnoj strukturi potraživanja i otpisima iz prethodnih perioda, uzimajući u obzir i projekcije makroekonomskih indikatora.

Vrijednost zaliha

Uprava koriguje knjigovodstvenu vrijednost zaliha u slučaju da je neto prodajna vrijednost procijenjena kao manja od troška nabavke. Za zalihe koje duže stoje na skladištu (preko tri godine) koje će u budućem periodu biti utrošene u procesu proizvodnje ili u postupku pružanja usluga, a za koje nije moguće utvrditi neto prodajnu vrijednost, vrši se djelimično vrijednosno otpisivanje.

Rezervisanja za naknade zaposlenima

Sadašnja vrijednost obaveza za naknade zaposlenima ovisi o mnogim faktorima koji su određeni na aktuarskim temeljima. Najznačajnije pretpostavke uključuju: diskontni faktor, smrtnost, očekivano povećanje naknada zaposlenim. Promjene u tim pretpostavkama mogu utjecati na knjigovodstveni iznos obaveza.

ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d. Zenica
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.
 (Svi iznosi izraženi su u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

10. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Na dan 31. decembra 2020.	27.700	4.166.170	7.296.558	45.325	11.535.753
Povećanja	-	-	-	44.929	44.929
Prijenosi (sa) / na	-	-	41.000	(41.000)	-
Rashodovanja	-	(10.332)	(179.352)	-	(189.684)
Na dan 31. decembra 2021.	27.700	4.155.838	7.158.206	49.254	11.390.998
Povećanja	-	-	-	301.941	301.941
Prijenosi (sa) / na	-	-	305.870	(305.870)	-
Rashodovanja	-	-	(83.520)	-	(83.520)
Na dan 31. decembra 2022.	27.700	4.155.838	7.380.556	45.325	11.609.419
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Na dan 31. decembra 2020.	-	2.101.316	6.672.774	-	8.774.090
Amortizacija za godinu	-	79.145	160.371	-	239.516
Rashodovanja	-	(3.611)	(178.302)	-	(181.913)
Na dan 31. decembra 2021.	-	2.176.850	6.654.843	-	8.831.693
Amortizacija za godinu	-	78.990	158.910	-	237.900
Rashodovanja	-	-	(83.520)	-	(83.520)
Na dan 31. decembra 2022.	-	2.255.840	6.730.233	-	8.986.073
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST					
Na dan 31. decembra 2022.	27.700	1.899.998	650.323	45.324	2.623.346
Na dan 31. decembra 2021.	27.700	1.978.988	503.363	49.254	2.559.304

11. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Nematerijalna sredstva u upotrebi	Ostala nematerijalna sredstva	Nematerijalna sredstva u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST				
Na dan 31. decembra 2020.	80.000	26.052	36.350	142.402
Povećanja	-	-	-	-
Prijenosi (sa) / na	30.000	-	(30.000)	-
Na dan 31. decembra 2021.	110.000	26.052	6.350	142.402
Povećanja	6.500	-	1.295	7.795
Rashodovanja	-	-	(5.620)	(5.620)
Na dan 31. decembra 2022.	116.500	26.052	2.025	144.577
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI				
Na dan 31. decembra 2020.	11.471	13.357	-	24.828
Amortizacija za godinu	11.440	2.544	-	13.984
Na dan 31. decembra 2021.	22.911	15.901	-	38.812
Amortizacija za godinu	16.190	2.540	-	18.730
Na dan 31. decembra 2022.	39.101	18.441	-	57.542
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST				
Na dan 31. decembra 2022.	77.399	7.611	2.025	87.033
Na dan 31. decembra 2021.	87.089	10.151	6.350	103.589

ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d. Zenica
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.
 (Svi iznosi izraženi su u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

12. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU

12a. Obveznice i ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Obveznice FBiH – ratna potraživanja (ukupno 162.298 obveznica, nominalne vrijednosti 1,00)	37.226	67.023
Manje: ispravka vrijednosti	(7.227)	(12.626)
	29.999	54.397

Kretanje na ispravci vrijednosti ovih obveznica je bilo kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na početku godine	12.626	26.181
Povrat umanjenja vrijednosti kroz bilans uspjeha	(5.399)	(13.555)
Stanje na kraju godine	7.227	12.626

12b. Ostala imovina i potraživanja

Ostala imovina i potraživanja	7.244	9.658
	7.244	9.658
	37.243	64.055

13. ZALIHE

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	387.637	270.123
Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge	198.459	42.860
Gotovi proizvodi	90.185	55.536
Dati avansi	3.978	7.550
Roba	2.417	9.689
	682.676	385.758

14. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Potraživanja od kupaca:		
Potraživanja od kupaca – u zemlji	1.269.188	1.088.099
Potraživanja od kupaca – povezana lica	293.467	191.107
Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca	66.960	72.611
	1.629.615	1.351.817
Manje: Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca	(30.606)	(151.754)
Manje: Umanjenje vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja	(66.960)	(72.611)
	1.532.049	1.127.452

Prosječan period naplate potraživanja od prodaje je 60 dana (2021.: 48 dan).

ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d. Zenica
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.
 (Svi iznosi izraženi su u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca se vrši na osnovu modela „očekivanih kreditnih gubitaka“ koji se računa koristeći matricu umanjenja vrijednosti. Matrica se temelji se na historijskim stopama neispunjenja obveza pojedinih poslovnih partnera tokom očekivanog vijeka potraživanja od kupaca, te je ova matrica usklađena s procjenama budućih tendencija.

Promjene na umanjenju vrijednosti potraživanja mogu se prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na 1. januar	224.365	112.371
Usklađivanje vrijednosti potraživanja (Napomena 8.)	-	138.358
Otpuštanje prethodno priznatih umanjenjenja (Napomena 6.)	(121.148)	(21.616)
Naplaćena prethodno umanjena potraživanja (Napomena 6.)	(5.651)	(2.326)
Direktni otpis	-	(2.422)
Stanje na 31. decembar	97.566	224.365

Starosna struktura potraživanja od kupaca

	2022.	2021.
Nedospjela potraživanja	866.829	560.499
1 – 30 dana	331.885	319.450
31 – 60 dana	149.382	127.234
61 – 90 dana	19.972	78.517
90 – 180 dana	27.892	132.591
180 – 365 dana	69.455	63.158
Preko 365 dana	164.200	70.368
	1.629.615	1.351.817

15. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Novac na računima kod banaka u KM	638.153	168.854
Novac na računima kod banaka u inostranim valutama	4.267	3.762
Novac u blagajni	14.632	10.399
	657.052	183.015

ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d. Zenica
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.
 (Svi iznosi izraženi su u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. OSTALA FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
AS Holding d.o.o. Jelah	3.381.000	3.431.000
	3.381.000	3.431.000
Potraživanja za kamate	17.468	7.313
<i>Manje: Rezervisanja za očekivane kreditne gubitke</i>	<i>(16.905)</i>	<i>-</i>
	3.381.563	3.438.313

Tokom 2022. godine, prosječne kamatne stope na kratkoročne kredite su iznosile 3,10%.

Promjene na umanjenju vrijednosti potraživanja mogu se prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na 1. januar	-	-
Umanjenje vrijednosti ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku (Napomena 8.)	16.905	-
Stanje na 31. decembar	16.905	-

ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d. Zenica
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.
 (Svi iznosi izraženi su u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

17. VLASNIČKI KAPITAL

Registrovani kapital Društva u iznosu od 2.790.160 KM sastoji se od 279.016 redovnih dionica nominalne vrijednosti 10 KM.

Vlasnička struktura

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
	% vlasništva	% vlasništva
AS Holding d.o.o. Sarajevo	51,87%	51,87%
Džananović transport d.o.o Zenica	17,45%	17,45%
ASA Banka Naša i snažna d.o.o. Sarajevo	12,13%	12,13%
Džananović Salko	7,55%	7,55%
Ostali	11%	11%
	100,00%	100,00%

18. KRATKOROČNE OBAVEZE

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
<i>Finansijske obaveze po amortizovanom trošku:</i>		
Obaveze prema dobavljačima – u zemlji	896.594	669.800
Obaveze prema dobavljačima – u inostranstvu	150.828	84.688
Ugovorne obaveze	368	368
	1.047.790	754.856
<i>Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku:</i>		
Obaveze za neto plaće i naknade plaća	82.067	72.411
Obaveze za razliku između obaveza za PDV i ulaznog poreza	66.766	57.491
Obaveze za porez i posebne dažbine na plaće i naknade plaća	55.788	52.991
Obaveze za dividende	29.622	31.102
Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	11.459	62.339
	245.702	276.334
	1.293.492	1.031.190

Prosječan period plaćanja obaveza prema dobavljačima bio je 55 dana (2021.: 43 dana). Kamata se nije obračunavala u slučaju prekoračenja. Društvo nije ponudilo kolateral za kašnjenja u plaćanju.

ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d. Zenica
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.
(Svi iznosi izraženi su u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Društvo je imalo sljedeće transakcije sa povezanim stranama:

	Prihodi		Troškovi/Nabavke	
	2022.	2021.	2022.	2021.
AS d.o.o. Jelah - Tešanj	113.721	65.447	6.662	14.837
Klas d.d. Sarajevo	107.366	122.316	52.471	13.467
AS Holding d.o.o. Jelah - Tešanj	101.632	73.269	121.056	142.015
AS Retail d.o.o. Sarajevo	39.457	-	-	-
AC Food d.o.o. Velika Kladuša	24.642	65.473	1.069	2.059
Vispak d.d. Visoko	7.661	2.839	492	244
Fortitudo d.o.o. Travnik	3.998	3.668	-	10.375
Sprind d.d. Sarajevo	8	830	-	-
Napredak d.d. Tešanj	-	-	6.889	-
Mlin i Pekara d.d. Ljubače	-	-	-	35.186
Mak Zara d.o.o. Sarajevo	-	-	1.709	-
Gradska Pekara d.o.o. Novi Travnik	-	-	-	22.222
Svjetlostkomerc d.d. Sarajevo	-	-	7.867	15.204
	398.485	333.842	198.215	255.609

Na kraju godine sljedeći iznosi su proizašli iz obaveze prema ili potraživanju od povezanih lica:

	Potraživanja		Obaveze	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
AS Holding d.o.o. Jelah - Tešanj	3.398.468	3.438.862	25.024	17.588
Klas d.d. Sarajevo	163.878	100.628	4.143	833
AC Food d.o.o. Velika Kladuša	98.871	75.290	-	-
AS d.o.o. Jelah - Tešanj	24.748	9.076	435	2.546
AS Retail d.o.o. Sarajevo	3.134	-	-	-
Vispak d.d. Visoko	2.099	231	(66)	28
Fortitudo d.o.o. Travnik	653	468	-	-
Mlin i Pekara d.d. Ljubače	-	-	8.060	-
Gradska Pekara d.o.o. Novi Travnik	-	-	-	2.000
Svjetlostkomerc d.d. Sarajevo	-	-	3.601	1.144
Sprind d.d. Sarajevo	(10)	-	-	-
	3.691.841	3.624.555	41.197	24.139

Sve gore navedene transakcije su obavljene u okviru redovnog poslovanja i po uobičajenim cijenama, koje predstavljaju iznos ugovoren između Društva i povezanih strana.

ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d. Zenica
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.
 (Svi iznosi izraženi su u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

20.9.1 Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Društva za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva na koje Društvo očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospijeca nederivativne finansijske imovine

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	2 do 6 mjeseci	7 mjeseci do 1 godine	Preko 1 godine	Ukupno
31. decembar 2022.						
Bez kamata	-	657.052	1.664.255	-	-	2.321.307
Fiksna kamatna stopa	3,10%	290.485	1.452.423	871.456	871.456	3.485.820
		947.537	3.116.678	871.456	871.456	5.807.127
31. decembar 2021.						
Bez kamata	-	183.015	1.278.973	-	-	1.461.988
Fiksna kamatna stopa	3,10%	539.033	1.473.901	884.343	884.343	3.781.620
		722.048	2.752.874	884.343	884.343	5.243.608

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Društva za nederivativne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Društva može tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnice.

Dospijeca nederivativnih finansijskih obaveza

	Do 1 mjesec	2 do 6 mjeseci	7 mjeseci do 1 godine	Preko 1 godine	Ukupno
31. decembar 2022.					
Bez kamata	1.293.495	-	-	-	1.293.495
	1.293.495	-	-	-	1.293.495
31. decembar 2021.					
Bez kamata	972.582	-	-	-	972.582
	972.582	-	-	-	972.582

21. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

22. PREUZETE OBAVEZE

Društvo je preuzelo 19.466 KM obaveza u 2022. godini (2021.: 19.466 KM) za narednu godinu a koji se odnose na troškove zakupa prostorija, nabavke stalnih sredstava i troškova održavanja stalnih sredstava.

23. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Između datuma bilansa i datuma odobrenja ovih finansijskih izvještaja nije bilo značajnih događaja koji zahtijevaju objavljivanje.

ZENIČKA INDUSTRIJA MLIJEKA d.d. Zenica
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(Svi iznosi izraženi su u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 23. juna 2023. godine.

Jasmin Kukuljac, direktor

